

lige personlige og sociale forhold, gerningsmandens forhold før og efter gerningen samt den pågældendes bevæggrunde til denne. Af stk. 2 følger, at hvis gerningen er udført af flere i forening, vil dette som hovedregel være at anse som en skærpende omstændighed.

§ 80 regulerer strafudmålingen inden for strafferammen. Bestemmelsen vil i medfør af § 2 i straffeloven som udgangspunkt gælde både straffelovs- og særlovsovertrædelser. Bestemmelsen finder endvidere anvendelse i forhold til såvel bødestraf som fængselsstraf, herunder også idømmelse af betingede domme med eller uden vilkår om samfundstjeneste.

Der henvises til betænkningens side 255 ff.

3.6.2. *Straffelovrådets overvejelser*

Straffelovrådet har i betænkningens *kapitel 9* behandlet spørgsmålet om straffastsættelse (strafudmåling) inden for den foreskrevne strafferamme.

Straffelovrådet foreslår straffelovens § 80 ændret med henblik på at præcisere de hovedhensyn, som skal indgå ved straffastsættelsen.

Det foreslås også, at der som §§ 81 og 82 indsættes ikke udtømmende bestemmelser om, hvilke forhold der i almindelighed skal indgå som henholdsvis skærpende og formildende omstændigheder. Formålet med udkastets §§ 80-82 er på baggrund af den eksisterende retspraksis på grundlag af den gældende § 80 at lovfæste en række hensyn, der har betydning for straffastsættelsen. Udtrykkene »skærpende omstændighed« og »formildende omstændighed« anvendes af samme grund i en vid betydning.

Adgangen til at gå under den foreskrevne strafferamme og efter omstændighederne lade straffen bortfalde foreslår rådet reguleret i en ny § 83, jf. pkt. 3.7 nedenfor.

Der henvises til betænkningens side 251-291.

3.6.3. *Justitsministeriets overvejelser*

Justitsministeriet kan tiltræde Straffelovrådets forslag til nyaffattelse af §§ 80-82, hvorved det nærmere angives i loven, hvilke omstændigheder der skal tillægges vægt i forbindelse med straffens fastsættelse, herunder i formildende og skærpende retning.

Justitsministeriet lægger navnlig vægt på, at der herved kan sikres en højere grad af forudsigelighed og ensartethed i retsanvendelsen, idet det i videre omfang end hidtil vil komme til at fremgå af straffedommes præmisser, hvilke momenter der har haft betydning ved strafudmålingen.

I lovforslagets § 80 angives de hovedhensyn, som skal indgå ved straffastsættelsen. Lovforslagets §§ 81 og 82 føjer hertil en ikke udtømmende opregning af omstændigheder, som i almindelighed skal tillægges henholdsvis skærpende og formildende betydning.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2, samt bemærkningerne hertil.

De foreslåede bestemmelser tilsigter ikke at ændre det nugældende udmålingsniveau inden for bestemte sagstyper.

Bestemmelserne retter sig alene mod den strafudmåling, som finder sted inden for den foreskrevne strafferamme, mens adgangen til at gå under den foreskrevne strafferamme og efter omstændighederne lade straffen bortfalde reguleres i den foreslåede § 83 (lovforslaget § 1, nr. 2), jf. nærmere under pkt. 3.7 nedenfor.

3.7. *Strafnedsættelse og strafbortfald*

3.7.1. *Gældende ret*

Straffelovens §§ 84 og 85 indeholder en nærmere opregning af, i hvilke tilfælde den i loven foreskrevne straf kan nedsættes.

Hvis en af de i § 84, stk. 1, nævnte strafnedsættelsesgrunde foreligger, kan straffen nedsættes under det minimum, der er foreskrevet i den enkelte straffebestemmelse, og straffen kan gå ned til den laveste grad af den mildeste strafart, dvs. 1 dagbod. Minimumsstraffen for den strafart som anvendes, jf. § 33, kan dog ikke fraviges.

Blandt strafnedsættelsesgrundene er undskyldelig uvidenhed om eller undskyldelig misforståelse af retsregler, der forbyder eller påbyder foretagelse af den pågældende handling, jf. § 84, stk. 1, nr. 3.

Det følger af straffelovens § 85, at straffen kan nedsættes, når en strafbar handling er begået under indflydelse af stærk sindsbevægelse, eller når der foreligger andre særlige oplysninger om gerningsmandens sindstilstand eller omstændigheder ved gerningen, og de nævnte forhold taler for en mildere straf end den, som ellers ville finde anvendelse. Under særlig formildende omstændigheder kan straffen i disse tilfælde bortfalde.

Til §§ 84 og 85 knytter sig en række beslægtede bestemmelser i §§ 87 (om strafnedsættelse og -bortfald ved rettighedsfrakendelse), 88, stk. 4, og 89 a, stk. 1 (om strafbortfald ved dom til foranstaltning efter §§ 68-70 og ved ungdomssanktion), og 91 (om adgang til bødestraf for lovovertrædere under 21 år).

Der henvises nærmere til betænkningens side 293-306 og 307-319.